

Online zakládání firem

Druhým předpisem nominovaným na Zákon roku 2021 je novela digitalizující významnou část notářské činnosti. Ta mimo jiné od ledna zavedla možnost založit společnost s ručením omezeným plně online. „Bezpečně, rychle a bez nutnosti fyzické návštěvy jde založení s. r. o. u notáře vyřdit v rámci jedné hodiny,“ říká k novele notářského řádu prezident Notářské komory ČR Radim Neubauer.

Nejde ale jen o nové firmy, z dalších novinek v předpisu obsažených budou moci těžit všichni podnikatelé. Na dálku prostřednictvím videokonference díky ní budou moci vznikat notářské zápisy z valných hromad, jednodušší bude ověřování elektronických podpisů. Jako nástroj proti krádeži obchodních společností, ke kterým docházelo falšování ověřovací doložky, zavedla novela evidenci ověřených podpisů v elektronické podobě.

„Zlepší se tak správa obchodních korporací a kvalita podnikatelského prostředí a přitom jsou zachovány odpovídající bezpečnostní standardy,“ míní Břejchová z Unie podnikových právníků.

Novela rovněž zavedla Sbírkou dokumentů, ve které jsou evidovány notářské zápisy sepsané v elektronické podobě i notářské zápisy vzniklé převodem z notářských zápisů sepsaných v listinné podobě do elektronické podoby. Do sbírky dokumentů je možné nahlížet skrze vzdálený přístup zadáním pořadového čísla a data sepsání notářského zápisu. Nejen podnikatelé pak jistě ocení, že po přihlášení na portál Notářské komory si budou moci vyhledat notáře, který má právě volno a může se jejich požadavku online věnovat.

„Každé rozšíření cest k zahájení podnikání nebo k dosažení větší operativnosti při prosazování vlastnických práv je pozitivním krokem,“ komentuje novelu Minčíč a dodává: „Notáři by navíc měli být garanty zákonnosti prováděných úkonů, a tedy i minimalizovat případná zamítání návrhů na zápis ze strany rejstříkových soudů.“ I to podnikatelům usnadní práci.

Kompas firem na cestě k udržitelnosti

Třetím nominovaným předpisem je nařízení Evropské unie stanovující kritéria pro určení ekonomických činností, jež přispívají ke zmírňování klimatických změn. Předpis, pro nějž se vžilo zkrácené označení taxonomie, vytyčuje základní směr, kterým se bude ubírat ekologická transformace Evropské unie a jejích členů. Vstupuje do celé řady podnikatelských aktivit, od lesnictví přes zpracovatelský průmysl a energetiku až po výstavbu budov a infrastruktury.

Z taxonomie je tak například možné vyčíst, že aby mohl být plast přijatelný pro životní prostředí, musí být vyroben z recyklovaných surovin. Dále předepisuje také například to, že firmy musí dbát na vysokou trvanlivost svých výrobků. „Konkrétní kritéria jsou teď stanovená pro obory nejvíce relevantní

z hlediska prvních dvou environmentálních cílů – ochrana klimatu a adaptace na klimatickou změnu. Teprve vznikají kritéria z hlediska zbylých čtyř environmentálních cílů, tedy voda, oběhové hospodářství, ochrana proti znečištění, biodiverzita,“ popisuje partner Deloitte Legal a předseda nominační rady ankety Zákon roku Tomáš Babáček.

Pro firmy nabývá taxonomie na významu zejména ve chvíli, kdy se rozhodnou získat peníze na modernizaci svých provozů. V takovém případě kritéria taxonomie ovlivní, jak se banky budou dívat na jejich žádost o úvěr nebo jaké dotace od státu či z Evropské unie budou moci podniky na své projekty získat. Většina bank v Česku už tak například přestala poskytovat půjčky na projekty spojené s uhlím.

Postupně by měla taxonomie ovlivňovat i výrobu dalších produktů. „Jako příklad je možné uvést dopravní prostředky. Pro výrobce a jejich dodavatelské řetězce je klíčové vědět, jaké typy dopravních prostředků budou podporovány nebo naopak upozaděny – typicky diesellový pohon versus bateriový pohon,“ uvádí Chaloupecký.

Taxonomie tak důrazně vstupuje i do odvětví, která dosud příliš regulována nebyla. Navíc mění celý koncept podnikatelského myšlení. Jeho cílem nebude už jen prosté dosahování zisku, bude potřeba brát ohled na ekologické i sociální dopady podnikání. „Na tuto agendu je důležité najít prostor. Není důvod vyčkávat. Právě naopak, je to třeba řešit teď, jinak firmám a celé naší společnosti ujede vlak,“ upozorňuje Babáček. Taxonomie totiž neovlivní jen dostupnost úvěrů, ale i to, jak a co lidé nakupují.

Milostivé léto

Mezi pěti nominovaných legislativních počinů loňského roku se probojovala také část novely exekutorského řádu označovaná jako milostivé léto. Ta umožnila lidem, kteří uvízli v dluhové pasti, zbavit se v období od loňského října do letošního ledna dluhů vůči státu. Stačilo vyplnit žádost a zaplatit původní částku dluhu. Stát pak prominul úroky a jiné příslušenství, jako například náklady na exekutora.

Milostivé léto tak řeší dlouhodobý celospolečenský problém s nemožností zastavit nedobytné exekuce, na něž už v minulosti upozorňovala i sama Exekutorská komora. „Poměrně vysoké procento občanů žijících pod neustálým tlakem exekučních řízení neprospívá společnosti jako celku. Tito lidé často přežívají v šedé zóně ekonomiky, nejsou motivováni hledat si standardní zaměstnání s oficiálním, zdaněným příjmem ani dosahovat vyšších výdělků,“ vysvětluje advokátka a členka nominační rady Zákona roku Monika Čírtková.

Návrat alespoň části dlužníků do legální ekonomiky je tak velmi žádoucí. Kromě dlužníků ulevuje milostivé léto také zaměstnavatelům, a to zejména ve výrobních oborech, které se potýkají s vysokou

Takzvané milostivé léto řeší celospolečenský problém nedobytných exekucí. Pomůže vrátit dlužníky z šedé ekonomiky do legálního pracovního života.